

Läpileikkaavat linjaukset

1. Suomalaisessa kulttuuripolitiikassa sekä taide- ja kulttuurielämässä täytyy varmistaa yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon toteutuminen paitsi periaatteiden, myös käytännön tasolla. Ketään ei saa Suomessa syrjiä esimerkiksi alkuperän, ihonvärin, kansalaisuuden tai kansallisuuden, kielen tai uskonnon tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella. Suoran eriarvoistavan kohtelun lisäksi pitää kiinnittää huomiota myös rakenteelliseen ja moniperusteiseen syrjintään ja rasismiin.
2. Rikas taide- ja kulttuurielämä edellyttää aineellisen ja aineettoman kulttuuriperinnön kunnioitusta ja uudistumisen halua ja kykyä sekä laaja-alaista osallisuutta ja osallistumista. Suomessa on taidetta tekeviä ja taidetta janoavia useista maailman eri kulttuureista ja sivilisaatioista. Taiteen ja kulttuurin Suomessa tulee olla avoin uusille suomalaisille sekä uusille kulttuurisille vaikutteille ja vaikuttajille.
3. Sivistys ja osaaminen ovat aina olleet suomalaisen kansakunnan menestyksen perusta. Kaikilla Suomessa asuvilla pitää olla mahdollisuus aktiivisina kansalaisina kasvattaa tietoaan ja lisätä taitojaan sekä hyödyntää osaamistaan ja luovuuttaan käytännön elämässä. Motivaatiota ryhtyä taiteilijaksi tai kulttuurialan ammattilaiseksi tulee kasvattaa ja syntyneen motivaation liekkiä kannattaa varjella, etenkin lasten ja nuorten kohdalla.

Linjaukset

1. Yhteiskunnan etninen, kielellinen ja kulttuurinen moninaistuminen otetaan valtavirtaistettuna huomioon kaikessa taide- ja kulttuuripoliittisessa suunnittelussa ja päätöksenteossa. Taiteen ja kulttuurin päätöksentekojärjestelmiä on syytä kehittää niin, että ne heijastavat Suomen muuttuneita väestörakenteita.
2. Kehitetään valtion taiteen ja kulttuurin rahoitusta niin, että kulttuurinen moninaisuus näkyy ja vaikuttaa läpileikkaavasti rahoitusjärjestelmissä. Kannustetaan muita taiteen ja kulttuurin rahoittajia huomioimaan yhteiskunnan moninaisuus toiminnassaan.
3. Ulkomaalaistaustaisten taiteen ja kulttuurin alan ammattilaisten työllistyminen tuo uutta osaamista ja kansainvälisiä verkostoja Suomeen. Monikielisyys ja monipuolinen kulttuurinen osaaminen on tärkeää nähdä inhimillisenä voimavarana, joka rikastuttaa myös suomalaista kulttuurielämää. Syrjivistä käytänteistä rekrytoinnissa pitää päästä eroon.
4. Suomeen muuttaneilla taiteilijoilla ja kulttuurialan ammattilaisilla on tullessaan jo paljon tietoa ja osaamista. Pystyäkseen toimimaan täyspainoisesti ja yhdenvertaisesti suomalaisella taiteen ja kulttuurin kentällä moni heistä tarvitsee kuitenkin kielitaidon ja muun osaamisen kehittämistä. Luodaan edellytyksiä Suomessa työskentelyn ja uralla etenemisen vaatimien tietojen ja taitojen parantamiseksi.

5. Edistetään taiteen ja kulttuurin avulla maahanmuuttajien osallisuutta ja osallistumista suomalaiseen yhteiskuntaan. Parannetaan taide- ja kulttuuripalveluiden saavutettavuutta madaltamalla osallistumisen kynnyistä toiminnan suunnittelussa, viestinnässä ja toteutuksessa. Kiinnitetään erityistä huomiota maahanmuuttajille tarjotuissa kotoutumispalveluissa taide- ja kulttuurialan erityispiirteisiin sekä taide- ja kulttuuritoiminnan tarjoamiin mahdollisuuksiin.
6. Taiteen ja kulttuurin potentiaalia ihmisiä erottavien muurien murtamiseen, sosiaalisten välimatkojen kuromiseen ja yhteyksien ja siltojen rakentamiseen on syytä hyödyntää nykyistä enemmän. Taiteen ja kulttuurin avulla ja välityksellä voidaan suunnitella reittejä tulevaisuuden yhdenvertaisempaan ja tasa-arvoisempaan Suomeen. Toimintaan sisältyviä eriarvoistavia ja rodullistavia elementtejä pitää tarkastella järjestelmällisesti.
7. Monikielisyyden ja muun moninaisuuden vahvistaminen suomalaisessa kulttuuripolitiikassa ja taide- ja kulttuurielämässä edellyttää tutkimus-, selvitys- ja indikaattoritietoa yhdenvertaisuuden toteutumisen esteistä ja asetettujen tavoitteiden toteutumisesta sekä seuranta- ja arviointia.